

KAARINAN KEHITYS OY

TOIMINTAKERTOMUS 2019

PARAS PAIKKA YRITTÄÄ!

Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2019

“Kaarina nousee kirkkaasti kärkeen yrittäjyysilmapiiriarvioissa”

Kaarina vetää yrittäjiä puoleensa ja kaupunki on ykkönen myös yrittäjien suositteluarvioissa. Päätökset yrittäjien ja kunnan kesken tehdään nopeasti ja joustavasti. Sijainti E18-moottoritien varrella ja Turun lentoaseman sekä Turun ja Naantalın satamien läheisyydessä takaa sujuvat kulkuyhteydet kaikkialle.

Tervetuloa yrittäjäksi Kaarinaan!

Harri Virta
050 373 2400
kaupunginjohtaja

Jytta Poijärvi-Miikkulainen
050 373 2695
toimitusjohtaja, yritysasiain

Henna Correia Noca
050 373 2589
maankäyttöinsinööri

Kaarinan Kehitys Oy on vuonna 1992 perustettu ja 2004 varsinaisen toimintansa aloittanut Kaarinan kaupungin ja Kaarinan Yrittäjät ry:n omistama yhtiö. Yhtiö on Kaarinan kaupungin konserniyhtiö.

Kaarinan Kehitys Oy on yksi Kaarinan kaupungin elinkeinopolitiikan työkaluista. Yhtiö osallistuu aktiivisesti Kaarinan kaupungin elinkeinopolitiikan suunnitteluun ja toteutukseen. Kaupungille vuosiksi 2016-2025 laaditussa elinkeino-ohjelmassa on määritelty elinkeinopolitiikan tavoitteet ja toimenpiteet niiden toteuttamiseksi.

Yhtiön hallinto

Yhtiön pääomistaja on Kaarinan kaupunki, jonka omistuksessa on 46 osaketta 50:stä. Lisäksi osakkeenomistajana on Kaarinan Yrittäjät ry 4 osakkeella.

Vuoden 2019 aikana hallitus kokoontui 9 kertaa.

Hallitukseen kuuluivat:

- Harri Virta, puheenjohtaja
- Juha-Pekka Harju
- Jere Järvinen
- Taija Kavalto
- Niko Pentti,
- Toni Pyökäri, 7.3. yhtiökokouksen jälkeen varapuheenjohtaja
- Juha Tuominen
- Marja Vaiste, varapuheenjohtaja, 7.3. saakka
- Karoliina Heiskanen, 7.3. alkaen

Hallituksen sihteerinä toimi Kaarinan Kehitys Oy:n toimitusjohtaja, yritysasiainmies Jytta Poijärvi-Miikkulainen. Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin yhtiökokouksessa 7.3.2019 BDO Auditor Oy, vastuunalainen HTM, JHTT Sinikka Niitynperä ja Tove Lindström-Koli.

Kaarina – tutkitusti yhteistyökykyinen kaupunki yrityksille

Yritykset toivat kuntaan ja sen ympäristöön kerrannaisvaikutuksiltaan kaikkein merkittävimmän taloudellisen varallisuuden. Hyvät yrittämisen edellytykset johtivat positiiviseen kierteeseen, jossa yritysmyönteinen kaupunki veti puoleensa uusia yrityksiä, jotka puolestaan houkuttelivat lisää uutta yritystoimintaa. Kasvava yrityskanta ja menestyvät yritykset vahvistivat kaupungin positiivista imagoa ja tämä lisäsi Kaarinan houkuttelevuutta myös asuinpaikkana sekä toi kaupunkiin lisää myös kaupan ja vapaa-ajan palveluita.

Elinkeinopolitiikan tavoitteiden mukaisesti Kaarinan kaupunki panosti yritystoiminnan edellytysten edistämiseen tuloksellisesti. Kaupungin päätöksenteon joustavuus ja nopeus, houkuttelevat asuinalueet ja laadukas palvelutarjonta vahvistivat Kaarinan imagoa Turun seudun vetovoimaisimpana kuntana. Tärkeintä on kuitenkin säilyttää virka- ja luottamushenkilöiden myönteinen asenne yrittäjyyteen ja yritystoiminnan kehittämiseen. Kaarinan Kehitys Oy toimi aktiivisesti elinkeinopolitiikan tavoitteiden edistämistyössä.

Kehitysyhtiö toimi linkkinä yrittäjien ja kaupungin sekä muiden viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden välillä. Yhtiön tehtävänä oli huolehtia yritystonttien markkinoinnista yhdessä kaupungin sekä Turku Science Park Oy:n kanssa sekä pyrkiä kaikin tavoin edistämään yritystoimintaa ja elinkeinopolitiikkaa kaupungissa yhdessä yhteistyökumppaneiden ja erityisesti yrittäjäyhdistysten kanssa.

Kaupungin elinkeinopolitiikkaa toteutettiin 2019:

- 1) Kaupungin omina toimenpiteinä, joita pääasiassa toteutti Kaarinan Kehitys Oy
- 2) Alueellisena yhteistyönä Turun seudun kehitys Oy:n ja Turku Science Park Oy:n kautta.

VUODEN 2019 TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Yrittäjyysilmapiiri ja yhteistyö Kaarinassa edelleen Suomen huippua

Kaarinan Kehitys Oy:n toiminnan perustana olivat yhteistyö, verkostoituminen ja tapahtumat yritysten kanssa, yritysalueiden markkinointi yhdessä kaupungin kanssa ja sijoittumispalvelut, yhteistyö seudullisen kehittämissyhtiön kanssa sekä linkkinä toimiminen kaupungin ja sen yritysten välillä.

Kehittämissyhtiön toiminnan kärjiksi vuodelle 2019 määriteltiin yritysten kasvun ja kehittymisen tukeminen, nuoret yrittäjät ja yrittäjyyttä suunnittelevat, kaarinalaisten yritysten ja menestystarinoiden esilletuominen, yhteistyö ja tapahtumat yritysten kanssa, yritysten keskinäisen verkostoitumisen lisääminen uusien mallien kautta, yritysten ja kaupungin vuoropuhelun tiivistäminen ja aktivoiminen ja elinkeino-ohjelman päivittäminen.

2019 alussa julkaistun maakuntaennusteen mukaan Kaarinassa oli paras yritysilmapiiri. Taloustutkimuksen Kuntaimago-tutkimuksessa 2019 Kaarina oli Suomen neljäs ja maakunnan ykkönen.

Kaarinan menestystä eri yrittäjätutkimuksissa selittäviä tekijöitä ovat mm. joustava toiminta, päätöksenteon yritysälähtöisyys, yrittäjyystävällisyys, toimivat verkostot ja kattavat palvelut sekä asukkaille että yrityksille. Myös tiivis yhteys kaupungin ja yrittäjäjärjestöjen välillä kehitysyhtiön kautta lisää yritysmuoteisyyttä.

Elinkeino-ohjelman päätavoitteet

Elinkeino-ohjelmassa 2016 – 2025 on määritelty kaupungin elinkeinopoliittiset tavoitteet, painotukset ja resurssit lähivuosille (2016-2020). Kaarinan kaupungin elinkeino-ohjelman strategiset tavoitteet ovat seuraavat: Yritysyystävällisin kaupunki, aktiivinen yhteistyö ja vetovoimainen Kaarina. Kaarinan Kehitys Oy vaikutti osaltaan siihen, että yritykset ovat tyytyväisiä kaupungin toimintaan ja että Kaarina on vetovoimainen yritysten näkökulmasta. Aktiivinen yhteistyö yritysten kanssa toteutui päivittäisessä toiminnassa.

Yritysten määrän kehittyminen

Kaarinaan perustettiin vuonna 2019 kaikkiaan 230 uutta yritystä ja arviolta 156 lopetti toimintansa. Luvut perustuvat Kaupparekisterin tietoihin ja ne vahvistuvat vuonna 2020. Työpaikkojen määrä Kaarinassa oli vuodenvaihteessa n. 9 400 kappaletta (2017) ja toimipaikkoja oli n. 2180.

Positiivisen rakennemuutoksen tukeminen

Alueen nopea positiivinen rakennemuutos näkyi edelleen Kaarinassa. Hyvät kasvunäkymät ovat näyttäneet mm. osaavan työvoiman saatavuushaasteina ja Kaarinan työttömyysaste on jatkanut laskuaan entisestään ollen 2019 joulukuussa 6,1 työvoiman kokonaismäärän ollessa 15 986 henkilöä. Eniten työttömiä kaarinalaisia ammatillisen koulutuksen suorittaneita on tekniikan, palvelualojen ja yleissivistävän koulutuksen suorittaneissa. Työvoiman aktivoimiseksi ja osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi Kaarinan Kehitys järjesti yrityksille rekrytointiaiheisia tilaisuuksia. Rekrytointimessujen tarkoituksena oli tuoda näkyväksi kaarinalaisia työnantajia ja järjestää työnhakijoille mahdollisuus tavata potentiaalisia työnantajia ja tutustua Kaarinan työpaikkatarjontaan. Messut olivat kaikille avoimet ja maksuttomat ja niistä tiedotettiin myös lähi-alueen muiden kuntien työnhakijoille osaajien houkuttelemiseksi Kaarinaan. 2019 järjestettiin kaksi lähes samanlaista rekrymessutilaisuutta. Tilaisuuksia järjestettiin yhteistyössä mm. TE-toimiston kanssa. Lisäksi Kaarinan Kehitys Oy toimi aktiivisena Kaarinan työnhakuneuvonnan alkuunpanijana ja pyrki edistämään työnhakuneuvonnan jatkuvuutta Kaarinassa.

Kaarinan Kehitys Oy pyrki tukemaan uusien yritysten syntymistä järjestämällä aloittavan yrittäjän startti-INFOJA Kaarinassa. Starttirahayritykset vastasivat omalta osaltaan alueen työvoimapulaan tekemällä alihankintana töitä, joihin ei välttämättä ole löydetty osaajaa työsuhteeseen. Kaarinassa tehdään paljon Turun telakkaan liittyvää alihankintaa ja osa uusista yrityksistä vastaakin suoraan positiivisen rakennemuutoksen aiheuttamaan osaajapulaan.

Tilastokeskuksen mukaan joka toinen suomalaisyritys lopettaa viiden vuoden sisällä perustamisesta. Osa niistä menee konkurssiin. Starttirahakauden jälkeinen aika on yleensä kriittinen yrityksen jatkon kannalta. Kaarinan Kehitys pyrki vastaamaan tähän haasteeseen ja tukemaan kaarinalaisia starttirahan saaneita yrityksiä järjestämälle tälle kohderyhmälle tilaisuuden, jossa esiteltiin yrittäjille keskeiset maksuttomat tukipalvelut. Lisäksi tähän tarpeeseen järjestettiin yrittäjille yhteistyössä Rastor-instituutin kanssa mahdollisuus yrittäjän ammattitutkinnon suorittamiseen oppisopimuksella Kaarinassa.

Arviolta kolmasosa yrittäjistä on yli 55-vuotiaita. Pelkona on, että ikääntyvät yrittäjät lopettavat yritystoimintansa ja sekä yritys, osaaminen että hiljainen tieto katoaa yrityksen lopettamisen myötä. Sitä kautta syntyy myös aukkoja alihankintaketjuihin. Kaarina oli mukana pilottikuntana Varsinais-Suomen Yrittäjien koordinoimassa omistajanvaihdoshankkeessa – hyvin tuloksin. Kaarinalaisia yrittäjiä kutsuttiin hankkeen omistajanvaihdosklinikoihin, joita järjestettiin sekä Varsinais-Suomen Yrittäjien, että Kaarinan Kehityksen tiloissa.

Sijoittumispalvelut

Kaarinan Kehitys Oy toimi kaupunkiin sijoittuvien yritysten neuvottelukumppanina yhdessä kaupungin viranhaltijoiden kanssa. Kaarinan hyvä sijainti lähellä Turkuja kiinnosti yrittäjiä.

Sijoittumiskyselyt tulivat sekä suoraan Kehitykseen että kaupungille ja lisäksi niitä tuli seudullisen yhtiön Turku Science Parkin kautta. Pieniä toimitiloja yrityksen alkuvaiheen tarpeeseen tarjottiin edelleen Kaarinan Kehityksen Start up -tilan kautta. Tulossa olevat uudet kerrostalot ja niiden alakertoihin sijoittuvat liiketilat kiinnostivat. Sopivia toimitiloja tai halleja ei löytynyt kaikille halukkaille.

Yritystoimintaan liittyviä tiloja valmistui 2019 koko Kaarinaan laajennukset ja varastot mukaan lukien 14 kpl, yhteensä 22 558 m². Vastaavien tilojen lupia myönnettiin 28 kpl, yhteensä 11 021 m².

Uusia yritysalueiden opastetauluja nousi alkuvuonna Piikkiöön, Voivalaan ja Littoisiin.

Yhteistyö ja tapahtumat yritysten kanssa

Kaarinan Kehityksen tehtävänä on paitsi uusien yritysten houkuttelu Kaarinaan, myös jo kaupungissa toimivien yritysten toimintaedellytysten edistäminen. Kaarinan Kehityksen edustajat osallistuivat Kaarinan ja Krossin yrittäjien kokouksiin sekä yhdistysten tapahtumien järjestämiseen. Kaarinan Kehitys Oy järjesti kaupungin ja yrittäjien kanssa jälleen myös Kaarina Business Race – yrittäjyyskasvatustapahtuman.

Aamukahvitilaisuuksien aiheina vuonna 2019 olivat kaupungin uusi strategia ja elinkeino-ohjelma, kasvun rahoittaminen, palvelustrategiatyöpaja sekä maaseudun yritystuet. Aamukahvitilaisuuksiin osallistui 43 henkilöä.

Yrittäjille järjestettiin koulutuksia sosiaalisesta mediasta, taloushallinnosta ja yritystoiminnan tarinallistamisesta. Virkamiehille järjestettiin Suomen Yrittäjien Kuntojohdon yrittäjyysvalmennus.

Näiden lisäksi järjestettiin Rekrymessut sekä keväällä että syksyllä, Keskustan yrittäjät tutuksi –tapahtuma, yrittäjien ja kaupungin Verta & Virtaa -juhla, sekä yhteistyössä itäisten kuntien kanssa Kuntien elinvoimaseminaari. Yhteensä kaikissa tapahtumissa oli noin 1700 osallistujaa. Kaarinan Kehitys oli lisäksi mukana Matkamessuilla, Rakenna ja Sisusta-messuilla, Piikkiö Päivillä sekä Kaarinalaisten nuorten yrittäjien tapaamisessa Saaristo Open-tapahtuman yhteydessä.

Marraskuussa valittiin ensimmäistä kertaa Kaarinan paras asiakaspalveluyritys. Kilpailu ja kysely toteutettiin Yrkeshögskolan Novian opiskelijatyönä, yhteistyössä Paraisten kaupungin ja Kemiönsaaren kunnan kanssa. Valinnasta tehtiin jokavuotinen perinne.

Lisäksi Kaarinan Kehitys aktivoitui Instagram-palvelun käyttäjänä, mikä lisäsi paikallisten yritysten näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa ja Kaarinan Kehityksen ja paikallisten yritysten vuorovaikutusta. Tilillä oli vuoden 2019 lopussa 200 seuraajaa. Seuraajamäärä kasvoi tasaista vauhtia.

Yritysten keskinäisen verkostoitumisen lisääminen

Yritysten verkostoitumista tapahtui jokaisessa Kehityksen järjestämässä tilaisuudessa, yrityksiä verkotettiin myös Kehityksen toimesta esimerkiksi toimitilakyselyihin liittyen.

Yritysten ja kaupungin vuoropuhelun tiivistäminen

Yrittäjät ovat toivoneet kaupungin ja yrittäjien välisen vuoropuhelun tiivistämistä esimerkiksi julkisiin hankintoihin liittyen. Kaarinan Kehitys Oy jatkoi ”virkamiesamukahveja”, joiden tarkoitus on tehdä kaupungin henkilöstöä ja toimintaa tutuksi yrittäjille. Virkamiehiä kutsuttiin aamukahvitilaisuuksiin aiheen mukaan.

Seudullinen yhteistyö

Kaarinan kaupunki oli mukana Turun seudun kehitys Oy:ssä, joka tuottaa osakaskunnilleen elinkeinopalveluita ostamalla ne Turku Science Park Oy:ltä. Kaarinan Kehitys Oy myi edelleen vuonna 2019 toimitusjohtajapalvelut Turun seudun kehitys Oy:lle. Ensikäyntejä Potkurissa oli 80 kpl ja kaarinalaiset asiakkaat perustivat 45 uutta yritystä Potkurin kautta.

Kaarinan Kehitys Oy:n henkilöstö

Kaarinan Kehitys Oy:n palveluksessa oli vuonna 2019 toimistosihteeri ja kaksi yritysasiamiestä. Kaarinan Kehitys solmi sopimuksen sihteeripalvelujen myynnistä Kaarinan Yrittäjät ry:n kanssa. Krossin alajaoston kanssa tehtiin vastaava sopimus. Sopimusten mukaisesti Kehityksen toimistosihteeri toimi Kaarinan Yrittäjien ja Krossin jaoston sihteerinä ja palvelusta laskutettiin tuntikirjanpidon mukaan. Kaarinan Kehitys Oy:n toimitusjohtaja irtisanoutui vuonna 2019 ja uusi toimitusjohtaja nimitettiin joulukuussa 2019.

Taloudellinen yhteenveto

Yrityksen liikevaihdoksi muodostui 354 047,46 €. Tilikauden voitto on 667,94 €. Yhtiön taseen loppusumma on 135 867,52 €

Hallitus ehdottaa tilikauden voiton 667,94 € euroa kirjaamista vapaaseen omaan pääomaan voitto/tappioliille. Osinkoa ei ehdoteta jaettavaksi.

Lisätietoja www.kaarinankehitys.fi

Kaarinassa 5.2.2020

Kaarinan Kehitys Oy:n hallitus
